

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Josef Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (avada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

La Port-Arthur decurg lupte crâncene. Generalul Stössel a declarat, că nu cap tucază. În Mangiuria n'au fost lupte mai mari. — Țarul a dat poruncă de chemare sub steag a rezerviștilor din mai multe guvernamente, cum și a oficerilor în rezervă.

Din Africa au venit earăș știri despre luptele Germanilor cu Herrerii.

Sultanul a declarat, că nu se învoiește cu sporirea gendarmeriei internaționale în Macedonia.

Au fost focuri mari în deosebite părți; a ars comuna Câmpeni.

Alt cuvânt către frații Români.

Dragii mei Români!

E plină lumea de oameni. Așa e de plină de nu-și află tot omul direcție cinstită, din care se poată trăi și așa apoi mulți se apucă de înșelat, ca să se poată trăi mai pe ușor. Cum zic în ziua de azi e stricată lumea, stricată rău, de te pune pe gânduri, că de-a merge tot așa, mergem spre povârniș la vale.

Așa-s oamenii acum, nu mai cred anul altuia. Unul e mai fariseu ca celalalt. Și stricarea aceasta ne-au adus-o mai tot Jidani, acesti oameni speculanți, cari trăiesc fără a ara, sămăna, săpa, cosi și secera.

V'am fost vorbit în un număr al acestui ziar despre isprăvile unui agent. Ca să știți mai pe larg ce fel de bidigăanii sunt acesti agenți, eată vă spun că:

Agenți se numesc niște oameni, cari cutrieră orașele și satele îndemnând pe oameni ca să și procure prin ei marfă de ceea și ceea, dela fabrica ceea și ceea. Unii recomandă ceva bani de împrumut, bani cu camătă ușoară, pe cambii, cu cavenți, pe intabulare și pe amortisație; alții recomandă mașini de cusut, de îmblătit; alții recomandă a procura prin ei chipuri, vestminte etc. Cum zic, pe timpul ăsta umblă cu droaia acest soi de oameni, care de care cu sfaturi mai mari, mai înțelepte, ca să seducă pe oameni, să stoarcă de pe ei ce pot.

Sunt așadar niște oameni fără căpătăiu, fără frica lui D-zeu, cari trăiesc numai pentru trup, ear' nu și pentru suflet. Niște oameni suflați de vânt, aduși de ploii, de cari trebuie să ne ferim ca să nu ne prinză în mreja lor, acesti oameni fără D-zeu, speculanți, cruzi la inimă și slabi la virtute.

Unii cer arvuna cu care apoi se duc de nu le mai dai de urmă; prin alții-ți comanzi ceva cu rambursă, căci numai așa trimit ori trimițind banii înainte, și după-ce-ți sosește marfa, e cu totul alta și nu cea comandată. Unii-ți câștigă dela cutare bancă bani ieftini, adevărat cu procente ușoare, mici, când colo cheltuelile îți mănăca banii de rămăi și dator și fără bani.

Eată aceștia sunt agenții și la aceștia ne duc ei!

Dragii mei Români!

Când aveți de ceva lipsă, cereți totdeauna sfatul preoților, învățătorilor și altor cărturari de-ai voștri, de un neam și de un sânge cu voi, vorbind în aceea limbă ca și voi; aceia vă vor învăța cum și ce să faceți. Nu credeți nici-când în vorbele dulci și amăgitoare a unor Jidani, ce sdrobesc bine pe românește. Nu vă legați moșia pe amortisație, căci cine vi-o a câștigat și dat în mâinile voastre nu a legat o, vi-a testat o curată, ca curată să o testați și voi altora: fiilor și nepoților voștri. Nu o legați pe amortisația cea rușinoasă, de unde nu o vor putea scoate nici fii fiilor voștri. Acelora nu avere le lăsați atunci, ci necaz, greutate, că în loc să și câștige ceva dacă n'au, vă plătește datoria voastră lucrând zi și noapte.

Nu cheltuiți banul ușor, că Doamne greu și cu necaz se câștigă. Fiți cumpetați în toate, dacă voți să vă ajungeți cu puținelul vostru.

Aveți lipsă arzătoare de bani? Avem bănci românești și cinstite, de unde să împrumutați cu camete nu prea mari, ba chiar și dacă ar fi mai mărișoare ca la străini, vom da bucuroși, că știm, că nu ne vor înșela și venitul ce-l au an de an îl întorc spre scopuri culturale românești. Cu un cuvânt noi pe noi ne ajutorăm. Grijți, că mulți dușmani vă pândesc, cari ar dori ca să rămâneți fără moșie, să fiți siliți a cere milă, ca apoi să facă cu voi ce vreau ei.

Aveți lipsă de ceva mașini? Acolo-i societatea »Agricola« din Hunedoara, vă servește cu informații ori-și-când, ba vă esoperează mașinile și mai ieftin.

FOITA.

Punga cu noroc și căciula fermecată.

Poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan. (Urmare).

Norocea plecă înainte pe drum și eșind nu preste mult din pădure, dădă în cale de o crișmă mare. Era și vremea, ca să se îndulcească cu ceva, căci era rupt de foame. Înainte însă de-a intra în crișmă, cercă puterea pungei cu noroc și spre marea lui bucurie văză, că Zina norocului nu l-a mințit, căci de câte-ori își băga mâna în pungă, scotea tot câte zece galbini.

În crișmă se aflau o mulțime de drumeți, din toate părțile, cari povesteau fel și fel de istorii și întâmplări văzute și pățite în călătoriile lor. Dintre ei lui Norocea îi plăcu mai mult de un bătrân, care spunea, că a umblat prin douăzeci de împărății și crăimi creștine

și înșiră și numele domnitorilor și prinților, cari le stăpâneau.

Norocea având acum bani, câți voia, căpătă poftă de-a cutriera și el cele țeri străine și gândi, că ar fi bine să iee de călăuz pe bătrânul. După-ce prânzira, Norocea îl chemă la sine și-i zise:

— Am auzit prin câte țeri ai umblat. Eu sunt tânăr și aș voi să văd și eu lume multă, până a nu îmbătrâni, căci bani am destui. Te rog deci spune-mi cum te cheamă și că n'ai fi bun să mă călăuzești prin țerile, pe unde ai fost? Eu te voiu ținea, ca pe un frate și când vom isprăvi cu călătoria te voiu cinsti boierește, ca să ai din ce trăi la bătrânețe fără gânduri și necazuri.

Bătrânul îi grăi:

— Numele meu e Filip și sunt prof. Bucuroși te-aș întovărăși prin țerile creștine, dar' să bagi de seamă, tinere, că drumăritul costă mulți bani. Eu o știu asta din pățania mea; când am plecat din Spania, căci de-acolo sunt de loc, am luat cu mine foarte mulți bani și acum sunt pe gătate...

— De bani să nu te îngrijești, îi zise Norocea, căci mi-a dat D-zeu câți îmi trebuie și dacă vei veni cu mine, nu ții banul.

În cele din urmă, după mai multe rugări groful Filip se înduplecă și se legă tovarăș de drum cu Norocea. Ei își cumpărară cai și își nămiră trei slugi, apoi plecară la drum călare, căci mă rog pe vremea aceea drumăritul nu se făcea ca azi, cu calca ferată. Și merșeră ei multă lume împărăție, ca D-zeu să ne ție, că din poveste multă și mândră înainte este, până ce să isprăvește. Și străbătură ei multe văi și munți și ape și codri cărași, și văzură multe minunății și popoare, multe orașe și curți domnitoare, cu prinți viteji și mândre fecioare, cari păreau a fi rupte din soare. Și străbătură țerile în lung și în lat, până ce sosiră la Tărigrad.

În oraș la Tărigrad era mare fierbere. Tocmai se urcase pe tronul împărăției un tânăr împărat și acum i-se făcea încoronarea. Multă lume se adunase din apropiere și din depărtare, ca să vadă ceremoniile și părăzile, ce se obicnuese la astfel de prilejuri și birturile

Acolo avem societățile economice din Sibiu și alt loc, cari prea bucuroși vă servesc cu de acestea, numai să ne adresăm lor. Și tot asemenea vă servesc și foile noastre populare.

Cu un cuvânt: ori-ce ați avea de făcut, de comandat, de întreprins, totdeauna cereți sfatul conducătorilor voștri, a mai marilor voștri, cari de aceea 'i-a învrednicit Dumnezeu cu minte mai largă, ca să vă ajute și conducă; cu străinul nu legați prietenie nici-când, vă feriți de el. Creștarul din punga voastră adunat cu necaz și osteneală nu-'l dați în mâinile străinului, când avem neguțetor și meseriaș de legea și limba noastră. Nu îmbogățiți străinul când al vostru piere de foame.

Devisa să ne fie: Nici un ac dela străin, Român cu Român și dela Român! Când am da noi ascultare acestor vorbe, să mă credeți că noi Românii am înainta cu pași foarte repezi în avuție și prin asta la cultură, apoi al cui e pământul, a aceluia e și țeara.

Așa să faceți dragii mei Români și Dumnezeu cu noi va fi și ne va ajuta!

Feneșul-sășesc.

Chimn.

Congregație extraordinară a comitatului Sibiu este convocată pe Marți, 30 August c. La ordinea zilei sunt puse 43 de obiecte, dintre cari mai multe de interes pentru noi Români.

Invotata pentru un juriu ales între Austro-Ungaria și Anglia pentru casuri de neînțelegeri, să va încheie în luna viitoare. Anglia încheie astfel de invoieli (tratate) cu toate statele.

Tratat comercial între România și Germania. Foaia din Berlin »Deutsche Warte« vestește din isvor oficios, că tratatul comercial între România și Germania e statorit deplin și în zilele aceste va fi iscălit din partea reprezentanților ambelor țări.

Arderea Câmpenilor.

Fruntașa și infloritoarea comună românească Câmpeni din Munții-Apuseni a fost lovită săptămâna trecută de o groznică nenorocire. O parte mare a

erau toate pline cu străini. Norocia cu oamenii săi numai cu greutate căpeta sălaş la un ospătar și cu preț pipărat. Dar' de asta ce-'i păsa lui Norocia! N'avea el îndemână punga cu noroc? Însă tocmai cu punga păți aici una și bună.

Că, mă rog, să vedeți D-voastre, ospătarul la care nimerise Norocia, era un tâlhar din cei mai iscușiți. Era vai de oaspeții sălășluiți la el; pe toți îi jefuia de ce putea. El, al dracului, întocmise așa lucru, că putea intra în odăile oaspeților, când voia; făcuse adecă ușițe secrete prin pereți, la cari străinii nici nu se nădăiau. (Va urma).

Vremea.

În Europa vremea e mai mult noroasă, cu vânturi. Ploi au fost cu deosebire în Austria și Rusia.

La noi a fost vreme recoroasă, cu ploi și vânturi. În unele locuri vânturile au fost viforoase.

Profețire; Cu puțină schimbare în temperatură, să pot aștepta ici-colea vânturi și cu deosebire în părțile resăritene, ploi.

ei a fost nimicită de flacări, rămânând pe drumuri, fără adăpost și fără nimic sute de familii.

Miercuri, în 17 l. c. între orele 3 și 4 după amiază s'a iscat foc în magazinul prăvăliei Csiky și fiind un vânt puternic, în câteva minute piața și o parte mare a comunei era încinsă în flacări. De stins nu era nici vorbă, căci focul se răspândea cu o repeziciune nimitoare și apa lipsea. Mulți din locuitori, cuprinși de groază, fugiră înspre Abrud, lăsând pradă focului tot avutul lor, alții se vățerau și strigau desperați, văzând cum li se mistuie tot avutul, toată agoniseala. Focul a durat până înspre Joi dimineața, căzându-i pradă la 200 de case cu zidirile apartinătoare și cu bucate etc. Au ars între altele și primăria cu arhivă cu tot, oficiul de dare, casina, biserica și școala română gr.-cat. ș. a. Focul avea așa putere încât au ars și stâlpii dela telegraf și telefon. Pentru susținerea ordinii a fost comandată miliție din Abrud, de unde au sosit și pompierii, dar' abia pe când focul era în stingere. Paguba se urcă preste un milion și jumătate de coroane. Asigurați au fost puțini. Oameni n'au căzut jertfă focului dar' dacă focul se isca noaptea, de sigur că ardeau în flacări și oameni.

A doua zi s'au adus dela Abrud pâne și alte de ale mâncării, ca să aline momentan lipsa nenorocitorilor și din partea comitatului s'a început lucrarea de ajutorare. Asemenea dau ajutor și satele vecine. Maiestatea Sa a dat 3000 cor. Ministrul de interne a trimis 5000 cor. ca ajutor, ear' Escelenția Sa metr. Meșianu a trimis 500 cor.

În fața acestei mari nenorociri, ce a lovit pe bravii Români din Câmpeni, datorința noastră este ale sări cu toți întru ajutor și ale alina astfel după putință suferințele. O merită aceasta nu numai din umanitate, ci și pentru vrednicia lor. Câmpenarii cum știm au fost întotdeauna unii dintre cei mai bravi între noi, cari întotdeauna au adus jertfe însemnate pentru neam și lege. Și să nu uităm, că de comuna căzută pradă flacărilor, sunt legate frumoasă suvenirii istorice-nationale. Între altele amintim singur faptul, că aici își avea la 1848/9 reședința prefectul nostru Avram Iancu, cu viteji săi gardiști, de unde dirigea apărarea munților. O dublă datorință ni se impune deci a-'i ajuta!

Redacția »Foi Poporului« a deschis și ea spre acest scop o colecție, la care până acum au contribuit următorii domni:

Dr. Parteniu Barbu (Sibiu) 2 cor.
Dr. Lucian Borgia și Oprea Stefla (Sibiu) câte 3 cor.
Octavian Tobias (Sibiu) 5 cor.
Dr. Vas. Dan, Iuliu Pop (Sibiu) Sergiu Catilina (Berivoși-mari) Emanuil Florea (Timișoara), Alexandru Popa (Lisa), N. N. Nicolau Boieriu (Ungra), Petru Tincu (Sibiu), Dr. Dionisiu Roman (Mediaș) și Iosif Goga (Reșinari) toți câte 1 cor.
Ioan Bonfert, hotelier (Sibiu) Avram S. Păcurar, prot. (Miercurea) Iosif Marschall (Sibiu) câte 2 cor.
Silvestru Moldovan, red. (Sibiu) 5 cor.
În total 34 cor.

Colecta o continuăm și rugăm pe iubiții noștri cetitori a trimite la adresa »Foaiei Poporului« cât pot din prisosul lor, pentru care faptă românească și creștinească D-zeu le va respălăti însușit.

*

Când a bătuit focul în Câmpeni s'a întâmplat următoarea mișcătoare întâmplare:

Subjudele Aurel Bârsan își înmormânta în acea zi unicul seu copil. Convoiu abia se puse în mișcare spre cimiter, când a isbucnit focul. Toți cei din convoiu s'au întors în grabă în sat, rămânând lângă micul mort numai părinții. Din cimiter fugise și groparul, așa că parinții și-au îngropat singuri copilul. Întorși în comună, și-au găsit casa și toată averea prefăcută în cenușe. Soția subjudelui a început să-și mângăie bărbatul, spunându-i: »Las' că vom găsi adăpost la tata!« Când s'au dus însă acolo, casa părintească era de asemenea prefăcută în cenușe...

DIN LUME.

Răscoala Hererilor.

Generalul Trotha din colonia-germană din Africa a raportat la Berlin, că trupele germane au avut de nou mai multe lupte cu Hererii răsculați; aceștia au fost bătuți și au suferit pierderi însemnate.

Guvernul german voiește să ceară la toamnă dela parlament votarea unui credit de 30 milioane de marce pentru sugrumarea răscoalei Hererilor; preste tot răscoala din Africa va costa pe Germania cel puțin 50 de milioane.

Din Macedonia.

Rusia și Austro-Ungaria au cerut de mai mult timp dela Turcia sporirea gendarmeriei internaționale în Macedonia. Sultanul, după mai multă trăgănare, a declarat zilele trecute ambasadorului austro-ungar, că nu poate împlini acesta cerere. El s'a provocat la Franța și Anglia, cari asemenea sunt de părerea aceasta. Să crede, că în urma acesteia Rusia și Austro-Ungaria vor abdice do cererea lor.

Știri mărunte.

În ținutul Somali (Africa) de sub stăpânirea Italianilor, s'au răsculat Negrii și au atacat orașul Merca; răsculații au avut pierderi însemnate.

Proiectul de buget pe 1905 pentru armata și marina franceză e gata și se urcă la suma de 997 milioane de franci.

*

Statele San-Salvador, Honduras și Nicaragua (America-de-mijloc) au încheiat o convenție pentru susținerea păcii.

*

Din Lassa (Tibet) se telegrafează, că tratările de pace ale Englezilor cu Tibetanii înaintază bine; unde se află Lama nu se știe.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

În Mangiuria de câțva timp n'au fost lupte între armatele dușmane. Zilele trecute cum am scris mai în urmă au venit știri, că Kurapatkin a hotărât să se retragă spre Mukden, dar' retragerea nu s'a făcut, de oare ce telegramele mai nouă spun, că puterea de frunte a Rușilor este tot în Liaoiang. De altcum în Mangiuria sunt ploi mari, în urma cărora riurile au eșit din alvii și câmpiile sunt prefăcute în lacuri estinse.

La Port-Arthur se dau lupte mari. Japonezii vreau cu ori-ce preț să ia orașul și după-ce generalul Stössel a declarat, că nu predă Port-Arthurul, atacurile Japonezilor sunt neîntrerupte, ziua și noaptea. Până acum însă Rușii se țin cu vitejie și resping atacurile.

Știrile mai noue sînt următoarele:

Petersburg, 20 Aug. c.

Generalul Stössel a telegrafat următoarele:

Japonezii au atacat timp de două zile înălțimile Uglavaia, aproape de golful Luisa. Toate atacurile au fost respinse. Înălțimile Uglavaia, Vysloia și Bivisionaya sînt astăzi în posesiunea noastră. Pierderile inamicului sînt foarte mari.

În 16 August parlamentul japonez, maiorul Jamocki ne-a prezentat o scrisoare semnată de generalul Nodzu și de admiralul Tego, invitându-ne de a preda fortăreața. Propunerea a fost respinsă.

Am fericirea de a raporta totodată, că spiritul trupelor garnisoanei este esecelent și că ele se luptă în mod eroic.

Petersburg, 22 Aug. c.

Un ucuz al țarului dispune a se chema la arme rezerviștii din 16 guvername. Asemenea sînt chemați toți oficerii în rezervă din întreaga Rusia.

Cifu, 22 Aug. c.

Asalturile Japonezilor contra Port-Arthurului continuă. Succese n'au avut până acum, în afară de ocuparea unui fort.

Petersburg, 23 Aug. c.

În Japonia se adună o nouă armată, care va avea să încunjure și cuprindă orașul Vladivostok.

Londra, 25 Aug. c.

Știri venite dela Port-Arthur spun, că după asalturile nesuccese de până acum, Japonezii sînt decisi a da al treilea atac, punând în linie de foc 60.000 oameni de odată. Ei primesc mereu întăriri. Garnisoana rusească nu mai are decât de 25.000 oameni. Preste 6000 de Ruși zac răniți prin spitalele din Port-Arthur.

Avisuri de însemnătate.

La întrebările mai multora dintre abonații nostri facem cunoscute următoarele:

Cucuruz.

Cucuruz (păpușoiu, porumb) se află de vânzare cu preț convenabil în următoarele locuri:

La »Agricola« societate pentru negoțul de bucate în Hunedoara (Vajda Hunyad). Directorul »Agricolei« este dl Vas. C. Osvadă.

Apoi se mai află la: filiala băncii »Albina« în Brașov (Brassó).

Cei-ce voiesc să cumpere, să se adreseze la una din aceste firme. Cumpărări în măsură mai mică se pot face în piețele orașelor. Totodată repetăm, ce am zis în nrul trecut, că e mai bine să cumpărăm acum cucuruz, căci la primăvară va fi cu mult mai scump și se va căpăta cu greu.

Iernatul vitelor.

Vorbind în nrul din urmă al »Foi Poporului« despre iernatul vitelor, am zis între altele, că decât să ne vindem vitele pe nimic, (căci n'au preț) mai bine să le dăm în iernat aceluia, cari au nutreț, plătind o sumă de bani sau o parte din vite pentru iernat și ne-am îmbiat și noi ca mijlocitori.

La aceasta până acum s'a înștiințat judele comunal Adam Orșa din Glodgiled, (posta ultimă Zám, comitatul Hunedoarei) că e pregătit a ierna 4 capete de vite și anume în parte, adecă la primăvară două să rămâie dînsului și două proprietarului vitelor. Cine voiește să se adreseze deci acolo.

Despre afacere vom mai scrie; atragem de nou luarea aminte a cetitorilor nostri asupra acestui fel de iernat.

Soia

Cu privire la planta de nutreț Soia facem cunoscut, că ea se seamănă primăvara. Dacă aceasta plantă ar fi cultivată la noi, n'am simți așa lipsa cucuruzului, căci ea rodește și în timp de secetă. Nu preste mult va eși o broșură, în care se va arăta amănunțit modul de cultivare etc. a soiei. Vom înștiința eșirea broșurei și în decursul iernii vom căuta a afla și locurile de unde se poate procura mai cu

înlesnire sămînța, așa că la primăvară se se poată sămîna și apoi cu încetul se o încetăținem și la noi, căci pot să mai vie ani răi și ea ne va prinde bine.

Faptele unui preot.

Precum onor. cetitori le este cunoscut părintele Ioan Grozavescu în răspunsul seu dat la seria mea de articoli, în nrul 10 din a. c. a prețuitei foaie »Foaia Poporului«, a promis, că cât mai îngrabă va răspunde, respective combata toate cele înșirate de mine față de el. Deci deși ardeam de dorul de-a mă spăla înaintea on. public cetitor de noroiul pus pe mine de acest om, — de a-i răspunde imediat și de a-l mai demasca lumii — totuși am așteptat peste un jumătate de an, ca să-și îplinească promisiunea. Un timp cred că destul de lung pentru de-a putea face ce a zis.

Vezînd însă, că bunul părinte și până în ziua de azi tace, mă simt dispensat de-a mai aștepta mai mult, și de-a lăsa ca on. public cetitor și pe mai departe să fie în rătăcirea de-a crede, că doară cele scrise de părintele Grozavescu despre mine sînt adevărate. Și așa atît față de onoarea și reputațiunea mea și a tagmei dascălești, cât și în interesul adevărului mă simt îndatorat a da publicității ca ultimul meu răspuns următoarele:

Vrednicul părinte în locul prim din răspunsul seu se ocupă de viața mea din Selagiu, cu toate că eu nu am amintit că sfinția-sa pentru cari fapte frumoase a trebuit să părească chiar comuna sa natală Bogoltinul. D-lui zice că eu am o fire procesualnică, și astfel tot pentru proces am fost silit a părăsi Ardealul. Că am fire procesualnică ori nu? Nu știu! Faptele dovedesc. Dar' atîta îi pot zice părintelui Grozavescu: »Bucură-te părinte, că pre cum în Bănat așa și în Ardeal sînt oameni de toată categoria, prin urmare și de pănura sfinției Tale. Și astfel recunosc că și acolo am avut un unic cas de proces, dar' tot ca și în Cireșia nu ca atacator, ci ca pe nedrept atacat. Și eu așa cred, că a te apăra de atacurile rătăcioase și nedrepte a unor oameni de pănura d-tale, doar' nu însemnează a avea o fire procesualnică? Apoi faptul ca atît în procesul din Ardeal cât și în cel din Cireșia — pe lărgă toate svircolirile inimilor negre — am fost pe deplin achitat, dovedește destul de elocuent nevinovăția mea, și caracterul atacatorilor.

De altcum eu la plecarea mea din Selagiu am căpătat un bun atestat de serviciu, a cărui copie o alătur aci, spre publicare*) Ear' că cum m'am purtat eu, ca învățator în Cireșia, ce esamene am dat eu cu școlarii etc. arată următoarele 3 documente*) date de poporul din Cireșia-Zăvoiu, cum și de pricepători în ale școlaei; asemenea ași mai putea documenta toate acestea și cu actele de proces aflătoare la comitat și ministrul de culte.

*) Din cauza lipsei de loc nu putem publica documentele, la cari se provoacă dl Bobis, dar' ele se află în redacția noastră și cine voiește le poate vedea. Red. »F. P.«

După acestea trecînd dela nedreptățile, pe cari eu am trebuit să le sufer delă bunul părinte la meritele sale și față de biserică și poporeniile sei și pentru-ca on. public cetitor se vadă și aceea, că părintele Ioan Grozavescu întru cât a fost vrednic ori nu? ca în nrii 29—30 din 14/27 Aprilie 1902 a foii »Poporul Român« se se zică despre d-sa cuvintele; »Prin bravul nostru preot D-zeu 'și-a trimis binecuvîntarea sa preste noi Cireșeni« etc. În cât este adevărat aceasta, se vede din alte două adevăruri, pe cari vi-le alătur și în cari credincioși de-ai sei din Cireșia și Ferdinansberg arată faptele dînsului ea nepotrivite cu ale unui părinte sufletesc.

Asemenea aș mai putea aminti apoi și despre manipularaa banilor școlaei, pe cari — ca venitul unei petreceri — eu însu-'mi 'i-am dat sfinției sale încă în 16 Dec. 1900, dar' despre cari sfinția-sa nici până azi nu a aflat de bine a rațiocina și induce în socoile școlaei, că ce a făcut cu ei.

Cu un cuvînt multe aș mai putea arăta din faptele vrednicului părinte, cred însă, că după-cum susține proverbul: »E destul o bătă la un car de oale«.

(Va urma).

Michail Bobis,
învățător.

Intrunirea agricolă din Rusciori.

Membrul comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, dl Romul Simu și secretarul ei, dl Vic. Tordășianu, în calitate de reprezentanți ai numitei Reuniuni, s'au prezentat Duminecă la 21 August n. c. în comuna noastră Rusciori, la o întrunire agricolă. Cu bucurie și cu mult dor au fost așteptați reprezentanții Reuniunii de întreagă populațiunea noastră, mică la număr și dată oare cum poate chiar din acest motiv, uitării, de oare ce, încât știu, acesta este primul cas, când și noi căutați am fost de reprezentanți ai așezămintelor noastre din centru. La ora 9 a. m., mica ceată a școlarii nostri în frunte cu învățătorul Alexandru Bărsan, și cu notarul Nicolae Sasu, postati lărgă frumosul edificiu al școlaei noastre, au binevenat, anume prin rostul cestui din urmă, pe oaspeții nouă atît de iubiți, cari au asistat apoi la serviciul divin, oficiat cu multă pietate prin parochul local dl Nicolae Șurean. La sfîrșitul liturgiei, parochul prezentînd obștei pe cei cari pentru binele și luminarea noastră au sosit în mijlocul nostru, — roagă pe bătrîni și pe tineri, pe bărbați și pe femei a se întruni la ora 11 a. m. în sala mare a școlaei.

Sala cea mai spațioasă a școlaei (frumosul edificiu al școlaei noi, care a costat cam 10.000 cor. poate face cinste ori-cărei comune mai împopulate) abia a încăput pe cei sosiți la ora amintită. Dl Simu, prin cuvinte alese și bine simțite deschizînd adunarea, ține o vorbire plină de învățături pentru economi în acest timp, în care economul amenințat cu foamete, înșelat este de povețe și învățături.

Anul secetos, zice dl Simu, trebuie să ne învețe pe toți și mai ales pe economi la cruțare în toate: în nutreț, bucate, bani, îmbrăcăminte ș. a. m. d. Să trăim în trezvie, să nu cheltuim în cărîme, nu la pomeni, la

uspeș, nu prin prăvălii pentru lucruri de paradă, ci mai vârtos să ne întoarcem la obiceiurile vechi, când economul și econoama noastră de mândrie își țineau de avé în jurul gospodăriei lucruri datorite mânilor lor. Timpul scump de iarnă se 'l întrebuițăm și pe el cu folos atât femele cât și bărbații.

Trecând la lipsa de nutreț, ne recomandă se adunăm și să păstrăm cu îngrijire paiete, tēnomata, pleava, cocenii de cucuruz etc., cari toate pot fi cu folos întrebuițate la nutrirea vitelor. In locul așternutului de paie se folosim frunză din pădure. Paiete și ogringii trebuiesc tăiate cu mașina de tăiat nutreț și apoi se așază în 2 căzi în pături de câte o palmă, se presară felioare de napi tăiați, pe acestia se pune tărășă și preste toate se toarnă apă ferbinte. Căzile se coper cu straiu și se țin 3 zile spre a se dospî. Dată aceasta mestecătură la vite, o mănâncă cu poftă, se îngrașă, dau lapte mult și gustos. Adunatul de »frunzări« (nu frunze uscate) care se folosesc numai la așternut, încă e recomandabil. Frunzările sînt frunze cu clombițe tinere, cu lugeri, cari tăiați din arbori, nu aduc arborelui nici o stricăciune. Frunzările de salcă, rechită, plopi, stejar, frasen, paltin, acați, frunze de vie, sînt potrivite alimente pentru vite. Povețele date de guvern, de a folosi nutreț verde sau înăcrit, sînt de a se urma și ele. Să sēmēnām cucuruz de nutreț (des sēmēnat), mohor, mălai mērunt, hirișcă, muștar alb, spargă etc. Mui pre sus de toate se recomandă însă a ne purta economia mai înțelepțește (național), se folosim diferitele mașini și unelte economice, se ținem vite mai puține, dar' de soi, se cultivăm pomi, se folosim grapa de fēnațe, se ne facem stupine etc. și gospodăria noastră la înflorire va ajunge.

(Va urma).

Sfințire de biserică în Mramorac.

In Dumineca din 24 Iulie a. c. st. v. s'a sēvēșit actul de sfințire al bisericei române gr.-or. din Mramorac, prin Prea On. Domn Trifon Miclea, protopresbiterul tractual ca încredințat episcopesc, luând parte la actul sfințirii capelanul protopresbiteral I. Stroca din Satul-nou și capelanul local Traian Popoviciu. Toți 3 îmbrăcați în ornate nouē au sēvēșit sfințirea bisericei, — care era ticsită de credincioși. Predica la sfințire a ținut-o capelanul protopresbiteral, din care au putut lua foarte multe bune exemple și învățături credincioșii ascultători.

Rēspunsurile la actul sfințirii le-a cāntat corul de plugari din Cubinul-Timișan, sub conducerea harnicului preot Lucian Secoșan.

După sfințire la 1½ s'au dat în grădina casinei un banchet, la care au luat parte vre-o 50 persoane. In decursul prânzului s'au rostit mai multe toast, dintre cari amintesc al prea on. d. protopresbiter T. Miclea în sănătatea regelui și împēratului nostru; — capelanul Stroca a închinat într'u sănătatea episcopului Popea, capelanul Traian Popoviciu în onoarea și sănătatea protopresbiterului Miclea. Preotul sērb din Mramorac a toastat în sănătatea parochului Simeon Popoviciu, Șofar a toastat în sănătatea preotului și conducătorului de cor Lucian Secoșan, mulțumindu-'i în numele comunei bi-

sericești pentru osteneala avută cu instruirea corului, învățatorul O. Nica din Cubin în sănătatea țērānimei etc.

Prânzul a durat până la 5 ore. Scara corul din Cubin a dat un concert. Toate punctele puse în program s'au eșecutat cu precisitate. La concert au participat foarte mulți țērani din loc, din jur atît inteligența română, cât și din țērani foarte puțini au luat parte.

Ca venit au incurs 250 cor. care sumă e menită pentru nou zidinda biserică gr.-or. română din Cubinul-Timișan.

Atît la banchet cât și seara la concert ne-au cāntat și veselit capela a lui Radul Vasa din Cubin.

După concert a urmat dansul, care a durat până în zori, când toți veseli ne-am depărtat cătră casă, — lāsēnd în așteptare sfințirea adevărată proiectată de Mramorāceni prin episcop și concertul proiectat de corul renumit a lui Vidu.

Mramorāceni cu mic cu mare sînt voioși acuma, că după un chin de muncă de 32 ani, azi pot să asculte serviciul într'o biserică pompoasă, nouă.

E de observat că biserica nouă din Mramorac e zidită în mijlocul comunei lângă parcul comunal și drumul de țeară, are o poziție minunată.

Atât exteriorul cât și interiorul bisericei pune în uimire pe privitori. Zidirea e făcută după planul arhitectului inginer Diaconoviciu.

Ce se atinge de interiorul bisericei e foarte pompoasă ajustată biserica Mramorāceniilor.

Sculptura e lucrată de talentatul, și harnicului sculptor diplomat Iuliu I. Bosoic din Berliște, despre care se poate zice cu drept cuvēnt, că este un tiner dester, și de caracter, care prin lucrările sculptate cu desteritate, pune în uimire pe privitori. Cu drept cuvēnt sculptorul Bosoic — și noi toți românii putem fi mândri că avem așa un inteligent sculptor român, care se poate bucura dimpreună cu tātāni-so și fratele său de un viitor fericit, ear' noi românii putem fi mândri de-a numēra pe sculptorii Bosoici între artiștii de locul prim.

Tot asemenea se poate bucura neamul nostru românesc, că într'ale picturei și auriturei harnicul tiner Iosif Mateiu, pictor și auritor din Pesac, încă are darul talentului, care la biserica din Mramorac 'l-au și validat. — Foarte succese sînt tablourile pictate pe bolta bisericei, tot asemenea și icoanele de pe Iconostaș.

Merită toată lauda domnul pictor Iosif Mateiu pentru auritura, și celelalte lucrări, prapore, ornate, baldachin, ripizi și alte lucruri făcute, la cari 'și-a arătat desteritatea talentului, diligența și sîrguința ca artist român.

E de observat și de dorit onorat public, avēnd artiști sculptori, pictori romāni desteri și talentați sē-'i sprijinimi sē-'i angajem pe dēnșii la lucrările noastre naționale romāne bisericești, delăturānd străinii rēu voituri.

Un participant.

Internatul de fetițe din Brașov.

— Inștiințare. —

»Reuniunea femeilor romāne din Brașov« a înființat, după-cum se știe, un internat, cu scop de a instrui fetițe din clasa de mijloc a societății romānești în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune econoame.

Reuniunea întreține și subvenționează acest internat cu o sumă considerabilă, numai ca să poată primi fetițe cu taxa cât se poate da scăzută.

In acest internat se învață: a) a pregăti tot felul de māncări; b) a spāla și a călca tot felul de albituri; c) a croi și a coase cu mașina tot felul de albitur și vestminte; d) a cultiva legumi, și e) reguli igienice.

Pentru completarea cunoștințelor câștigate în școală s'a introdus și o școală de repetiție provēzută în legile statului pentru copile dela 12—15 ani.

In această școală se va propune,

Limba română	în 2 cursuri	à 2 o.	pe sēpt.
Limba maghiară	2	»	» 2 » » »
Limba germană	2	»	» 2 » » »
Aritmetica	2	»	» 2 » » »
Istoria și greogr.	2	»	» 2 » » »
Istoria nat. și fizica	2	»	» 1 » » »
Religia	2	»	» 1 » » »
Desemnul	1 curs	»	1 » » »
Scrierea	1	»	» 1 » » »
Cāntări	1	»	» 1 » » »
Gimnastica	1	»	» 1 » » »

In acest »Internat« se primesc fetițe romāne, cari vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi împlinit 12 ani.

Dă oare-ce prin reorganizarea cea nouă a instrucției numărul orelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a statorit pentru completa întreținere și instrucțiune taxa de 16 fl. pe lună, plătită anticipativ.

Fetițe orfane și sērace pot fi primite gratuit în »Internat«.

Fetițe din Brașov, cari vor voi să petreacă numai peste zi în »Internat«, plătesc pentru toată instrucțiunea și pentru prânz și ojină câte 12 fl. pe lună.

De oare ce numărul elevelor atît al celor cu plată, cât și al bursierelor este restrins, de aceea se invită părinții și tutorii a sē anunța, respective a înainta petițiunile înzestrate cu testimoniu de pauperjate și cu actul de botez la subscrisa președintă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în »Internat« se va face dele 25 August st. v. încolo.

La primire are să aducă fie-care elevă albiturile și vestmintele necesare, precum și așternutul de pat.

In legătură cu acest »Internat«, Reuniunea în anii trecuți a înființat și un »Orfelinat« pentru fetițe orfane și sērace dela 6—12 ani; aceste fetițe primesc întreținerea completă pe spesele reuniunii și sînt obligate a cerceta școalele romāne gr.-or. din loc.

Petițiunile pentru primire sînt a sē adresa până în 20 August st. v.

Informațiuni mai de aproape se pot primi dela președinta reuniunii și dela actualul aceștia.

Agneș Dușoțu,
președintă

Lazar Nastas,
prof. gimn. și actualul
reuniunii.

PARTEA ECONOMICĂ.

Nutrețul și vitele.

Anul acesta nutrețurile de tot felul au fost greu lovite de seceta prea îndelungată; secetă, care pe multe locuri a avut niște urmări atât de rele, încât prin Iulie și August se simțea chiar și lipsa apei de beut de prin riuri și fântâni.

Apa de beut însă se mai poate aduce și din depărtări mai mari, când aceea lipsește, dar' nutrețul nu se poate aduce anul acesta mai de nicăiri, de oare-ce mai preste tot locul lipsește. Pe unde însă nu chiar lipsește, pe acolo economii își au vitele lor proprii, cărora încă mult le trebuie până la primăvară.

Astfel este prea firesc, ca economii de vite pretutindenea să fie îngrijați de soartea ce le așteaptă pe biete animale de casă la iarna viitoare; este firesc, că prețul nutrețului s'a urcat încă de pe acum așa de tare, încât câte un car de mijloc de fân s'a vândut cu câte 30—40 coroane, ear' paieile cu câte 15—20 coroane.

O veche zicală de ale noastre zice; »că din toată paguba, trage omul și dobândă« și că: »de necaz mânci și colaci«. Zicalele acestea se tâlcuesc așa: că omul mai din fiecare pagubă a sa trage și ceva dobândă, de 'i-ar fi aceea spre pildă și numai de învățatură, ca altă-dată se se ferească de ea, ear' când îi moare cineva la casă, mănă și el din pomana mortului.

Cam așa stăm anul acesta și cu nutrețul și vitele. Paguba în adevăr că e mare, de oare-ce în lipsa nutrețului economii sunt siliți, ca să-și lapede vitele mai pe nimic.

Dar' în loc ca se tragă numai el dobânda și din prețul mai scăzut al vitelor sale, se mai viră și un al treilea nechiemat, ca adecă să 'i-se facă parte și lui din paguba economilor.

După-cum cetim adecă în foile economice, mai mulți agenți cutreeră satele și îndeamnă pe economii, ca să-și vândă vitele, de oare-ce lipsa de nutreț

va fi cu mult mai mare, ca cum se pare acum. Aceia cumpără apoi atât vitele, cât și nutrețul economilor pe un preț de nimic.

La mulți din economii li-se pare apoi, că făcând târg cu astfel de neguțatori 'i-au înșelat ei pe acestia, pe când în adevăr tot bietul econom rămâne înșelat; rămâne înșelat, că-și perde puterile de lucru; rămâne înșelat și păgubit, că la urmă n'are nici vite, nici nutreț și nici măcar prețul acelor.

Banii ce-'i capătă în asemenea casuri îi face »mere și pere« pe mai nimica, ear' la primăvara viitoare, când va avè să-și înceapă din nou lucrul câmpului, oare-ce va prinde el la jug?

În primăvara anului acestuia vitele au fost mai scumpe ca de obicei. Aceasta scumpete a provenit parte din cauza aceea, că s'au prăpădit mai multe de boală, parte din cauză, că se vând foarte multe vite în țările străine.

Afară de acestea s'a mai constatat încă și aceea, că în proporțiune cu numărul oamenilor din țeară, acela al vitelor a mai scăzut față de anii de mai înainte. Aceasta scădere a provenit earăși parte de acolo, că pe unde s'au introdus comasările nu se mai pot ține atâtea vite, ca mai înainte, parte din cauză că pășunaturile încă se tot strimtează din an în an.

Dacă în primăvara anului acestuia vitele au fost așa de scumpe, cât de scumpe vor fi acelea la primăvara viitoare când acelea se vor căuta din partea economilor, cari se vând acum cât și neguțătorilor străini, cari ne cercetează târgurile.

Până acum cei mai mulți din economii nostri, nu-și puteau da seama, că cum de s'a scumpit așa de tare și oile. Au trebuit ca să vadă unii chiar cu ochii lor proprii, pe agenții din Elveția și de prin alte țări, pe la Poiana Rășinar, și alte centre mai însemnate de oierit, cari cumpără oile cu niște prețuri fabuloase, ca să se convingă apoi, că de unde vine și scumpetea acelor.

Este deci nu numai în interesul bine înțeles al fiecărui econom, ci și al țerei întregi, ca economii să nu-și

lapede vitele lor acum mai pe nimic; să nu 'și-le lapede cu atâta mai vârtos, cu cât însuși ministrul de agricultură a venit în ajutorul economilor lipsiți de nutrețuri, acordându-le anumite favoruri în pădurile statului.

Ministrul numit a dat adecă o ordinațiune sau poruncă drăgătorilor dela pădurile statului, ca nu numai vitele economilor din nemijlocita apropiere a acelor, ci chiar și a celor mai din depărtare să poată paște fără de nici o taxă pădurile și poenile acelor, ear' pe unde s'au făcut plantațiuni tinere, a îngăduit ea să se cosască și iarba de printre arborii tineri.

Pe lângă acestea ministrul a mai îngăduit, ca să se stringă frunzele arborilor de prin păduri, fie pentru nutreț, fie pentru așternutul vitelor.

Nutrețuri ceva mai rele s'ar mai putea aduna încă și de trestie, papură și pipirig, cari cresc pe țărmurii apelor mai mari și ai locurilor rovinoase, cari în anii îmbelșugăți de nutrețuri rămân acolo nefolosite.

Poate că nici odată, nu ne-au prins mai bine ca anul acesta însoțirile de tot felul pentru economii siuguratici, ca și pentru comunele întregi; însoțiri, cum sunt de pildă băncile, însoțirile raiffaisiane, societățile de lăptărit, societățile pentru adunatul ouelor ș. a. cu ajutorul cărora economii mai ușor se vor putea smulge din ghiarale acestui an rău.

Să ne folosim deci de toate mijloacele, cari ne stau la îndemână pentru adunatul nutrețului, dar' să nu ne vindem vitele fără de preț; să nu le vindem cu atâta mai vârtos, cu cât la primăvară ear' o să avem lipsă de ele.

Ioan Georgescu

Muștele de Hessa.

Ministeriul r. u. de agricultură a ordinduit următoarele:

După-ce așa numitele muște de Hessa (*lecidomya destructor*), aduc agricultorilor daune însemnate, este neapărat să se folosească împotriva lor așa zisele »sămănături înșelătoare«, mai ales în acele

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Sasul și vulpea.

Un Sas bătrân și bogat
Găni multe-a cumpărat
Să adune ouă multe
Să câștige multe sute;

El un cotețiu își făcură
În curte cam cătră șură
Găinile să le 'nchiză
Vulpea să nu 'i le prinză

Cotețul 'l-a și gătat
Punând la ușe lăcat
Să incuie nesmintit
Să se culce hodinit.

Sara dacă însăra
Găinile le chiema
Aruncând la grăuncioare
În coteț toate să sboare,
Apoi să incuie ușa
Să nu poată intra vulpea

Sasul cam îngândurat
Ușa s'o 'ncuie-a uitat.
Și merse 'n casă la cină
După aceea la hodină

Noaptea pe la doisprăzece
Gândeai că 'n coteț trăznește
Așa vulpea îmi trântea
Găinile de-a valma

Sasul prin somn auzind
Găinile cărcăind
Sus din pat luând lumina,
Apoi le coteț de auna

Vézând ușa descuiată
Gândeai că minteni îl calcă.
Uitându-se în coteț
Găinile toate băț

Dar' cumătruța vulpea
Într'un unghiu frumos șede
Și pe Sasul îl privea
Cum el să uită la ea

Sasul la frâna striga
— Ghev măr Okes dea
Să polesc în cap vulpea
Că frică tare la mine
Să nu munce și pe mine

Bremen.

Nicolae Suciu.

Măruntășuri.

Rămâneți aici cu măgarul.

Un preot catolic avea doi capelani, unul deștept și celalalt prost ca gardul. Preotul fii numit de păstor sufletesc în alt sat, cu plată mai bună. El luă cu sine pe capelanul cel deștept, ear' pe cel prost îl lăsă în sat și ca text la predica de rămas bun dela credincioșii săi, aiese următoarea sentență din biblie:

— Ear' Avram grăi cătră fiii săi: Voi rămâneți aici cu măgarul, eu și cu acest tiner mergem coloi

locuri, în cari muștele de Hessa au bătuit în anul trecut, sau în cel de față. Sămănătura înșelătoare constă într'aceea, că în zilele din urmă ale luni August sau în zilele prime din Septembrie sămănăm câteva brezde din fiecare tablă de pământ cu sămânță de grâu de toamnă sau cu săcară. În acest scop se poate folosi și sămânța cea mai slabă.

Muștele de Hessa își depun ouăle în aceste sămânăuri.

Sămănăturile acestea înșelătoare la sămănătura obicinuită, dar' mai târziu înainte de începerea iernii se ară adânc, purtând deosebită grijă, ca în întreaga lor lungime să ajungă sub pământ, ca astfel să nu poată eși din ele în primăvară roiurile de muște.

Recomandăm obștei noastre procedura de sus mai ales acum, când din toate părțile vesti cât se poate de posomorite sosesc despre slaba recoltă.

Sibiu, 10 Aug. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Peatru president:

Romul Simu,
mem. în comit.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Reforma legii industriale.

Legislatura industrială ungară în ultimele trei decenii a trecut prin schimbări esențiale. Dela ștergerea obligativității țechurilor a ajuns la acordarea libertății industriale, dela aceasta apoi ear' la restricțiune, la documentarea facultății de-a exercia singuraticile bresle, la intrarea obligătoare în societăți industriale, — și în fine totuși s'a dovedit că nici unul, nici altul dintre aceste principii, aplicat singuratic, nu poate îndeplini condițiunile puse pentru promovarea industriei interne, pentru luarea unui avânt mai intensiv pe toate terenurile industriale.

Dela intrarea în vigoare a art. de lege XVII din 1884 și până astăzi aproape fiecare paragraf al ei s'a interpretat de repetițe-ori prin ordinațiuni, decisiuni, și statute, s'a esplicat în diferite feluri, ba s'a și modificat prin legi nouă, așa că astăzi pe terenul acesta domnește cea mai mare confuziune, în urma căreia nu arare-ori se

recere studiu obositor de zile întregi pentru de-a lămuri o chestie litigioasă mai complicată în cauză industrială.

Tocmai de aceea cu bucurie trebuie să întimpinăm faptul, că în ministerul de comerț nu de mult s'a pus în lucrare reforma legii industriale. În prima linie e vorba de concurența liberă sau limitată a industriei; de industria de casă; de industria de colportaj; de afacerile de țerg; de vânzări totale și licitațiuni; apoi de instruirea lucrătorilor industriali; a ucenicilor și calfelor; de instruirea industrială în școli speciale, în cursuri de prelegere și în oare de seara și de Dumineca; mai departe de relațiunea dintre lucrători și patroni; de întocmirile sanitare din salele de lucru; de drepturile lucrătorilor, mai ales de afacerile de grevă, eschideri și demisiuni; de oarele de lucru; și în fine de organizarea breslelor în corporațiuni și societăți; formarea de camere industriale și de judecătoria de pace. Toate aceste chestii de o importanță netăgăduită vor fi rezolvate în noul proiect de lege.

Lucrările pregătitoare pentru modificarea legii industriale sunt deja în curs. Se proiectează editarea unui op mare în 6 tomuri, al cărui material va fi împărțit în 4 părți. Partea primă cuprinde întreg materialul referitor la legile interne industriale, în două tomuri. Apoi urmează tomul al treilea cu propunerile și dorințele cercurilor competente din țară. În partea a doua se va da materialul de legi al țerilor străine, în partea a treia se vor aduna datele statistice, ear' partea a patra va aduce proiectul noii legi industriale dimpreună cu motivarea lui.

Până acum au apărut deja cele două tomuri dintâu într'o estensiune considerabilă. Ele cuprind tot ce s'a făcut în decursul timpului cu privire la dispozițiunile legii industriale, pe calea ordinațiunii, decisiunilor ministeriale și a hotărârilor judecătorești, fie ca interpretare, fie emandare și inovațiune pe cale legislativă.

La împărțirea materialului juridic cele două tomuri apărute numai întru atâtă se țin de ordinea paragrafilor

din legea industrială existență, întru cât o admite structura noului proiect plănuț. Titlul prim tratează despre ocupațiunea industrială, și anume la început despre câștigarea dreptului de a exercia o meserie. În capitolul prim se spun condițiunile generale pentru câștigarea acestui drept și aici își au locul cei trei paragrafi dintâu și apoi §§. 40, 41 și 53, ai art. de lege XVII. din 1884, cari asemenea conțin dispozițiuni ce stau în strânsă legătură cu condițiunile aceste. În capitolul al doilea earăși s'au luat toți acei paragrafi ai legii industriale, cari se referă la meseriile, a căror exerciare e condiționată de o anumită capacitate; în capitolele următoare se dispune de meseriile legate de licență, sau de concesiune pentru întocmirea stabilimentelor industriale, apoi de industriile reale, de industriile pentru colportaj, iar în capitolul al șeptelea se regulează înștiințarea exerciării meseriilor și procedura ce este a se observa la acordarea concesiunii pentru aranjarea stabilimentelor industriale. Tot în felul acesta tratează noul proiect despre exerciarea meseriei și încetarea ei în partea a doua a titlului prim, apoi în titlul al doilea despre instruirea industrială, în al treilea despre scutirea lucrătorilor; titlul al patrulea cuprinde organizațiunea industrială, ear' titlul al șeselea conține dispozițiunile penale și diverse altele.

La fiecare paragraf, pe lângă însemnările explicatoare se află toate ordinațiunile și decisiunile ministeriale ce se oferă la obiectul din chestie, dispozițiunile altor legi, necesare pentru aplicarea corectă a paragrafului respectiv, eventualele statute referitoare și hotărârile municipiilor sau corporațiunilor industriale. Atât în lege cât și în comentariul ei, unde cere trebuința nu se încunjură repețirile, ceea-ce aduce cu sine că ori-ce chestie de care e vorba, e ușor de înțeles fără de a trebui să răsfoiești încă odată întregul material dela început.

La dispozițiunile asupra timpului de lucru se ia în considerare nu numai pauza de Dumineca în general, ci și timpul de lucru al impiegaților comerciali, precum și ora hotărâită pentru

STRIGĂTURI.

Culese de Păunaș.

Lungu-î drumu Clujului
Dar' mai lung al dorului,
Drumul Clujului se găta
A dorului nici-odată.

Vine doru înspre seară
Dinspre zori el vine eară,
Vine dorul și mă întreabă
De ce sînt eu fața slabă,
Eu spui dorului cu jale
Că iubesc fără de cale,
Eu spui dorului plângend
Că iubesc fără de rind.

De-ar fi lăsat D-zeu
Ce-am iubit să fie al meu,
Dorule tu ai ce ai
De tot la inimă-mi stai,
Dorule bucată rea
Eși dela inima mea,
Dorule bucată-amară
Eși dela inimă afară.

Lele nu te legăna:
Nici crătința nu-î a ta,
Că-î făcută de neica
Nu te fuduli cu ea.

Vino badeo sările
De-mi auzi muștrările,
Cum mă muștră maica mea,
Da pe mine pentru tine
Că ce vii seara la mine,
C'ai venit o seară două
Și 'mi-ai rupt inima 'n două,
Tu 'mi-ai rupto, tu 'mi-o leagă,
Cu un fir de mătăsa neagră.

Când eram la maica fată
Umblam albă și spălată,
Măncam pită de săcară
O măncam rizend pe-afară,
Dar' de când m'am măritat
Mănc pită de grâu curat,
Cernută cu sită deasă
Cu lacrimi pe după casă.

Bată-te crucea de lele
Ce voinic tinăr te cere,

Voinicel fără muștațe
Car' se învață a strînge 'n brațe
Strînge în brațe, n'ai ce strînge,
Lasă în pace
Că s'o face,
Când o face jugul mugur
Și tănjeala-o face strugur,
Când o face popu nuci
Salca 'n vale mere dulci.

Mândra mea de astă-vară
Mă roagă s'o iubesc eară,
Dar' eu nu-s fir de săcară
Să mă întorc s'o iubesc eară,
Ci io-s fir de grâu curat
Ce-am iubit, am și lăsat.

Tu leliță cu dor mult
Uită-mă că eu te uit,
Bade nu te pot uita
Că 'ți-a fost dulce gura,
Când prindeam a săruta
Nu ne puteam sătura,
Când prindeam a ne iubi
Nu ne puteam hărăni.

sistarea lucrului. În privința aceasta legile de azi nu conțin nici o dispozițiune, dacă abstragem dela alineatul al doilea din § 89 al legii industriale, conform căruia industriașul trebuie să dea calfei timp liber, pentru-că acesta se poate merge la biserică în sărbătorile sale, o dispozițiune care se aplică și la împiegații comerciali.

În tomul al treilea al acestei mari lucrări se vor expune dorințele și propunerile corporațiilor comerciale și industriale precum și ale singuraticilor oameni de specialitate, ear' tomul ultim se va ocupa în mod comparativ de legislatura industrială a tuturor statelor europene.

După-cum se vede din cele de mai sus, studiul pentru reforma legii industriale e pus pe o basă cât se poate de largă și se speră că multe dintre cele mai ardente chestiuni de pe terenul acesta vor afla o deslegare favorabilă. Din punctul acesta de vedere și industriașii noștri români, puțini la număr câți sînt ei, pot saluta cu bucurie noul proiect, care cel mult în anul viitor are să devină lege.

Dr. Al. Vasilie.

Noua ortografie română.

(Urmare și fine).

u: unu, ura, unsă, ușă, nume, bun, sună, negru, umplu, umplu, tăcu.

Se scrie u (nu ũ) și când se află înainte sau după altă vocală pronunțată semison și făcând diftong cu ea:

ou, nou, bou, sau, său, fiu, teiu, altoiu, zăvoiu, vioiu; nueava, nouă.

*

ă: sărăcie, mărunț, bătut, bună-tate, învăț, adevăr, tău, său, supărare, mă supăr, văd, împărat, rămas.

*

â - î: se scrie în două feluri:

a) Se scrie â în corpul cuvintelor: sânge, plânge, cântă, cât, atât, vânt, vânz, vânzare, hatâr, mormânt, cuvânt, când, rând, sfânt, — toate formele verbale terminate cu -ând: cântând, văzând, făcând, mergând, urând (dela urare).

b) Se scrie cu î la începutul cuvintelor: în, înainte, încă, înger, încurc, încerc, îndoit, înot, î, îmi, îți, își, îi.

Se scrie asemenea cu i:

1. În cuvintele compuse precum sînt: neîndurare, neîmpăcat, preaîntîminat.

2. În terminările flexionare ale verbelor terminate în -rî: a urî, coborî, hotărî, tărî, urîm, coborîm, hotărîm, tărîm, urît, coborît, hotărît, tărît, urînd, coborînd, hotărînd, tărînd.

Consonante.

b: bun, brâu, sobă, bob.

d: dau, adă, șed.

f: fag, foc, figură, filosofie, fizică, tipografie, Filip.

Nu se scrie ph în loc de f decât în nume proprii străine (vezi I).

h: ham, hoț, patriarh, hartă, arhivă, arhiereu, himeră, arhitect.

j: jaf, joc, Blaj, viteji plural dela viteaz, vitejie.

l: lemn, loc, halat, deal.

m: mare, măr, amar.

n: nimic, noroc, prune, nun.

p: pace, părinte, apă, dop, ploș.

r: rac, sare, amarit, rar.

s: sac, casă, poveste, folos.

ș: șarpe, ședere, vești, povești, pești, crești, crește, domnești, împărătește, Pitești, București, Negoești, știu, știință, ștergar, miriște, buștean, chipeș.

Nu se scrie ș în loc de s în grupul st; deci nu: -sce, -sci în loc de -ște, -ști.

t: tare, telegraf, Toma, uitat, tot; asemenea, teolog, Teodor, nu theolog, Theodor.

Nu se scrie t în loc de t în grupul st; deci nu: -sce, -sci în loc de -ște -ști.

ț: țară, țepi, ținut, ață, frați, moț, piață, finanțe.

v: vas, venin, viță, voie, jilav.

z: zor, zeu, zină, botezat, bizantin, lucrează, îndrăzneț, ziua, vezi, verzi, calzi, a mucezi, inverzit, încălzind, rază, pază, vază, roză, nazal, poezie, engleză, franceză, fizică, ipoteză, vizită, poziție, văzând, șezând, abuz.

c, g: înseamnă fiecare câte două sunete deosebite după poziție și anume:

1. la sfârșitul cuvintelor sau înainte de vocalele a, o, u, â, î înseamnă sunetele aspre k, g:

ac, sac, sec, cuc, clacă, clopot, cresc, crud, — ca, cap, cocoș, sot, câine, cădere, zăcând, bucată, bucurie;

bag, neg, stog, fag, glas, gros, grădină, gard, gol, gură, găsit, gând.

2. înainte de e, i înseamnă sunetele ȳ (ȳ), ȳ (ȳ):

ce, cetate, ceafă, începe, cercei, facem, cine, cireșe, nuci, miți, cerci;

ger, geme, curge, g. nere, pecingine, dregi, gingii, mergi.

3. când c și g înainte de e și i își păstrează valoarea aspră, se înseamnă cu ch gh:

chem, chiag, chiar, chică, chingă; ghem, gherghel, Gheorghe, ghiață, neghină, neghiob.

x: înseamnă grupul de consonante cs: xilograf, lexicon, Xerxe, Xantip, Roxolani, luxație, relaxare, Alexandru, hexametru.

IV. — Duplicarea consonantelor se admite numai în următoarele cazuri:

1. când provine din alipirea a două cuvinte românești, din cari întâiul se termină și al doilea se începe cu aceeași consonantă sau de același fel; aceasta se întâmplă la cuvintele compuse din prepozițiunea în și un cuvânt începător cu n sau m; înnotare, innodare, innoire, innăscut; immormântare, immărmurit, immulțire, — se poate însă scrie și inmulțire, inmormântare.

2. pentru deosebire se admite duplicarea lui s în următoarele cuvinte: massa de materie (la masse), massiv, — dar' masa de scris,

cassa de bani, cassier, — dar' casa de locuit, rassa de animale și rassa călugărească — dar' barba rasă.

V. — Accentuare. — Se înseamnă cu accent grav vocala care sfinșește un cuvânt, dacă este accentuată și nu are alt semn: făcu, bătă, șeză; dormă, auză; cântă, laudă, vedeă, ședeă, mergeă, dormiă, săriă;

dar': a hotărî, lucră, laudă, laudă.

VI. — Apostroful (') se întrebuințează spre a se arăta eliziunea unei vocale: n'am (nu am), s'au (se au), v'aduc (vă aduc), v'am dat, v'ați arătat, s'au dus.

Prin urmare nu se va scrie:

celă-l'alt, cei l'alți, ci: celălalt, cealaltă, ceilalți sau celalalți, celelalte.

VII. — Trăsura de unire (-) se întrebuințează spre a arăta juxtapunerea unor cuvinte, cari nu formează împreună un singur cuvânt compus: rogu-te, vezi-l, îndură-te, uită-te, cântă-ne, spune-le, le-am dat, 'i-am luat, ne-am așezat, te-am văzut.

Cuvintele compuse se scriu însă fără a se arăta elementele de compunere:

binefacere, bunăvoință, astfel, fiindcă, pentrucă, decât, ceva, dela, cineva, unde, câțiva, câteva, totdeauna, astăzi, niciodată, deocamdată, extraordinar, pierdevară.

Știri economice, comere., jurid., Industr.

„Geogeană”. La 1 Septembrie c. își începe lucrările noua bancă „Geogeană” din Geoagiu. Director al băncii este ales dl Vasile C. Osvadă, directorul societății „Agricola” din Hunedoara.

Mândră verde de dincoace
Ce-am iubit maichii nu-'i place
Și s'o pus în pat și zace,
Scoală măicuță din pat
Că ce nu-'ți place-am lăsat,
Că decât făr' de măicuță
Mai bine făr' de mândruță,
Că mândruță-oiu căpeta
Dar' maică până-'i lumea.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă puiul cucului
Pe turnul Sibiuului
Să strig pēcurarului,
Să-'și întoarcă oile
Să nu mânce florile,
Căci de când le-am sēmēnat
Nici o ploaie n'a plouat,
Tot eu bota le-am cărat
Și cu mâna le-am udat,
Și 'mi-a fost mâna de dor
Cresc florile pân' 'n nor.

La podu cu zalele
Răsărit-a soarele,

Da nu-'i soare răsărit
Că-'i bădița 'mpodobit
Cu trei vrîste de argint,
Vîntul bate
Vrîstea cade,
Eu mă plec sēo ridie
Ca să 'mi-'l prinț ibovnic.

Foaie verde, busuioace,
Zis-a maica că 'mi-a face
Și laibēr și buibălac,
Și m'a da după diac,
Da zēu mie nu-'mi trebuie
Nici laibēr, nici buibălac,
Nice nume de diac,
Că diacu, sārăcul,
Când aude clopotul
Țipă plugu-'n buruiene
Și aleargă la pomene.

Mândra mea de mândră mare,
Nici obiele în cisme n'are,
Făr' să 'ncălță cu hărtie
Numai ca să-'mi placă mie.

Roada de prune în Sârbia, după cum se raportează, va fi anul acesta foarte bogată și astfel și esportul de prune va fi mare, atât de prune în stare crudă, cât și de prune uscate.

Industria Românelor. Din raportul consulatului austro-ungar la București, despre starea industriei României în 1903, raport publicat zilele trecute, rezultă că România are în funcționare 695 stabilimente de fabrică. Dintre acestea 236 sunt înființate din timpul de înainte de 1886; 167 în anii 1886—1902; iar 292 din 1902 până acum. Capitalul investit în toate fabricile acestea, fără a fi luat în socoteală și capitalul de circulație, face 247,388 890 franci. Capitalul cu care lucrează fabricile se împarte astfel: cu capital sub 25.000 franci, lucrează 96 fabrici (total 1,317.794 franci); cu capital de 25—50.000 de franci, 78 fabrici (total 2 752.835 franci); cu capital de 50—100.000 de franci, 113 fabrici (total 7,997.574 franci); cu capital de 100—250.000 de franci, 152 fabrici (total 24,455 672 franci); cu capital de 250—500 000 de franci, 76 fabrici (total 26,552.342 franci); cu capital de 500—750 000 de franci, 36 fabrici (total 21,585.079 franci); cu capital de 750—1,000 000 de franci, 16 fabrici (total 12,910.147 franci); cu capital de 1—2 milioane, 27 fabrici (total 37,354.077 franci); cu capital de peste 2 milioane, lucrează 26 fabrici (total 112,433.215 franci). — Materia brută, prelucrată în aceste fabrici în cursul anului 1903 valorează 120,927.709 franci, din care numai în valoare de 25,600.344 franci a fost esportată în străinătate, restul fiind consumat în țară. Profitul tuturor întreprinderilor a fost 35½ milioane. Cea mai mare circulație a făcut-o industria de morărit, cu 50,122.724 franci, apoi grupul industriilor conecționatoare (cu 39,882.275 franci) și fabricile de tutun (cu 28,265.500 franci). În toate 695 fabrici au fost angajați 39.749 lucrători, între cari: 30 461 Români, 7071 străini și 2214 Evrei din România. — Fabrici de rangul industriei de mijloc sunt 639; mori sunt 1630, cu 28 869.534 franci capital investit; ferestrele sunt 778, cu 800.403 franci capital investit; cazine 21.421. În toate acestea au fost angajați 97 85 lucrători, între cari: 65.948 Români, 12 636 străini și 19.181 Evrei din România. — Durata timpului de lucru — la fabricile de toate categoriile industriei mari — au fost: la 376 fabrici peste 10 ore pe zi; la 246 între 8—10 ore, la 2 sub 8 ore pe zi.

FELURIME.

Din trecutul jocului. Originea jocului este foarte veche. După sfânta scriptură sora lui Moise, Mirizam, știa juca foarte frumos. Evreii jucau în jurul vițelului de aur. Astfel în aceste timpuri vechi jocul era cunoscut la toate popoarele vechi, la cari și durerea și jalea se exprima prin joc. Jocul de jale consta din un pas lung, făcut înainte, după care urma o săritură. Grecii vechi aveau diferite jocuri și Licurg din Sparta în legile sale recomandă pentru tinerime jocul. La romani asemenea era iubit jocul. Se juca și în cinstea zeilor și esistau și jocuri de război. Din aceste din urmă se crede că a rămas la noi *călușorul*. Popoarele

aproape toate își au jocurile lor naționale. Românii au ca jocuri naționale hora, tot de origine romană, apoi ardeleana, hățegana, someșana, țarina etc. după ținuturi. Jocul național al Sârbilor este kolo, al Polonilor mazurca, al Nemților valzerul etc.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Copand.

Subscriși în numele comitetului aranjator a petrecerii de vară, aranjate de către tinerimea română din Copand și jur, în 12 Iulie ș. n. 1904 în favorul fondului de edificare a bisericii gr. cat. din Copand, avem onoarea a ne da samă despre rezultatul petrecerii prin următoarele:

Intrate au fost total 180 cor., din cari subtragându-se spesele de 100 cor., rămas ca venit curat suma de 80 cor., cari s'a și înaintat senatului bisericesc pentru augmentarea fondului amintit.

Cu ocaziunea petrecerii au binevoit a suprasolvi următorii:

D-nii Dr. Eugen Patacean, avocat, Turda 17 cor., Dr. Iuliu Popescu adv., 5 cor. George Boldea, căpitan pens., 4 cor., Nicolau Rațiu, adm. protop., 3 cor. 40 bani; Dr. Valer Moldovan, avocat, 3 cor.; Zoványi Jozsef Copand, 3 cor. 40 bani.; Ioan Mesaros, adv., Turda, Ioan Cadar, notar, Ciucea, câte 2 cor.; Iuliu Vlăduț, director de bancă, Turda, Iosif Florian, preot, Selicea, Nicolau Moldovan, preot, Comișig, Simion Onosi, notar, Jara, Ioachim B. Pop, învățător, S. Fenes, Ioan Pop, rotar, Turda, Bazil Băla, învățător, Măgură, câte 1 cor.; Dionisiu On. Olar, inv., Sanjer, N. N. Modi Mihály, notar, Sând, Ioan Moldovan, învățător, St. Mihaiu, Miron Chirilă, învățător, Berchiș, Valer Sandru, teol. abs., M. Copand, Iuliu Harsan, ped. abs., Taureni, Sztalmár Miklos, stud. univ., Sând, Silviu Bologa, rotar, Turda, Emil Poruțiu, N. Szgethi, sub-notar, Sând, N. Burcus, inv., Silivașul-magiar, László István, Bunabic, Ioan Bologa, comerciant, Turda, Iakab Gergely, sub notar, Sând, Lux Eduard, comerciant, Turda, N. Abend, comerciant, Turda, câte 40 cor.; George Pătăcean, cand. de adv., Copand, 20 cor.; Emil Murășan, învățător, Copand, Silviu Chișiu, învățător, Copand, câte 4 cor.

Pentru binevoitorul sprigin și pe aceasta cale aducem vii mulțumite atât st. suprasolvitori cât și st. participanți.

Copand, la 14 August 1904.

George Pătăcian,
președinte.

Silviu Chișiu,
cassar.

Din Riciu.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate în favorul școlii conf. gr.-cat. din Riciu la 24 Iulie 1904 m au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Nicolau Vulc, arândator, Pogăceaua și Dionisiu Șimon, mare proprietar, Sângeorgiul-de-câmpie, câte 16 cor.; Ioan Man, propr., Riciu 4 cor.; Dr. Ioan Uilăcan, medic, Sâmpetru, Victor Turcea, notar, Șoptor, Vasile Man, propr., Sânmărtin, Ioan Bucur, preot, Sângeorgiu, Ioan Pantea, v.-protp, Riciu, Alexandru Șimon, învățător, Sângeorgiu, Göög Miklos, proprietar, Riciu și Florian Jozsef, neguțător, Riciu, câte 2 cor.; N. N. și Victor Moldovan, proprietar, Șamșud, câte 1 cor. 50 bani; Ioan Hossu, preot, Milașul-mare, Nagy Lajos, poștar, Riciu, Stefan Rus, adm. protopesc, Nasma, Vasile Saltelechi, protopop

onorar, Bardoș, Romul S. Orbean, preot, Iclânzul, Petru Suci, preot, Săbad, Nagy István, propr., Riciu, Stefan Boros, preot. Csit-szentivány, Georghe Pop, proprietar, Riciu, Pompeiu Mateiu, notar, M. Péterlaka câte 1 cor.; Ioan și Aurel Voda, Vaideiu, câte 60 bani; Duha Ioan propr., Riciu, Bucur Toader Riciu, Emil Iustian din Sâmpetru, Valeriu Anghel, preot, Lechinșoara și Valeriu Boieru, câte 50 bani. Suma înratelor 251 cor., suma speselor 101 cor., venit curat 150 coroane, care s'a predat cassirului susnumitei școle.

Primească atât domni suprasolvenți cât și participanți cele mai adânci mulțumite pentru spriginul material cu care au contribuit la fondul școlii în favorul căreia a fost aranjată petrecerea.

Ioan Pantea,
viceprotopop.

CRONICĂ.

Sfințire de biserică Duminecă în 28 August c se va sfinți biserica renovată din Capolnoc Mănăstur. După sfințire este prânz comun la hotel, iar seara producție teatrală și petrecere cu dans. Venitul curat se dă bisericii renovate.

Conșcolarii maturizați în 1864 în Beiuș. Suntem rugați a publica următoarele: Fraților, în 24 Aug. a. c. se implinesc 40 de ani de când ne-am despărțit din Beiuș și ne am împrăștiat plini de însuflețire, ca apostolii din Ierusalim în toate părțile lumii române.

Scriete-ne, vă rugăm, cari trăiți: unde și în ce împrejurări și stări, ori oficii vă aflați; Voiți și convenim încă-odată în palastra muselor, de unde am plecat, pe o zi anumită? și la o masă comună să ne bucurăm și veselim împreună, să ne enarăm cari prin câte am trecut de atunci?

Cine știe anul 50-lea dela despărțire ajunge-l vom în viață, ori ba? Salutare! Florian Cocianu, avocat, Szilagy-Cseh, Victor Russu, profesor în retragere, Budapesta.

Alegeri. »Libertatea« scrie următoarele: În cercul Romosului a fost ales de deputat la universitatea săsească cu aclamațiune dl. Dr. Aurel Vlad, iar în Orăștie dl. Simon Ferencz candidatul ungarilor și a sașilor. Fiind alegători sași și maghiari în majoritate față de Români, Românii cu aceasta ocaziune nu au pus contra-candidat. Sperăm însă, că la proximele alegeri alegătorii români își vor pune și în Orăștie candidatul lor; pentru-că pactul încheiat între maghiari și sași desconsideră cu totul elementul românesc, cu toate-că alegătorii români, și în oraș dispun de majoritate relativă.

Mausoleul lui Mihaiu-Viteazul. La inițiativa dlui Gr. G. Tocilescu s'a luat hotărârea a se ridica un mausolou (un fel de criptă) la Mănăstirea Dealului, în care să se depună capul lui Mihaiu-Viteazul aflat la acea mănăstire. Spre acest scop s'a adunat zilele aceste la Viena mausoleul, care va fi din granit cu incrustații, și o placă de email cu portretul lui Mihaiu-Viteazul. Mausoleul lucrat în stil bizantin va fi așezat în mijlocul bisericii și inaugurat în Octombrie.

Polonii și Nemții. Din Berlin se vestește, că în satul Bucoviet (Posen) școlarii poloni dela școala catolică de acolo n'au voit să mai cânte cântece patriotice nemțești, după-cum pretindeau învățătorii și acestia pătând pe un școlar, ceilalți școlari au intrat în clasă, au injurat pe învățător și au părăsit cu toții școala. Foile nemțești scriu, că elevii au fost atințați de părinții lor contra învățătorilor.

Universitate în Alba-Iulia. În Alba-Iulia se va deschide o universitate catolică, după cum am scris mai de mult. Acum s'a dat concesiunea de zidire, care se va și începe în curând.

Direcțiune financiară în Diele-Sân-Mărtin. În Diele-Sân-Mărtin, cum am mai scris, se deschide o direcțiune financiară pentru comitatul Târnava mică. Din Diele-Sân-Mărtin se scrie, că zidirea pentru noua direcțiune e gata și oficiile vor începe lucrările la 1 Sept. c.

Necrolog. Subscriții cu inima frântă de durere anunță tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că iubitul lor tată, socru, strămoș și frate Ioan Făgărășianu, par. emeritat gr.-or. și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Luni, în 9/22 August 1904 la orele 6 a. m. în etate de 75 ani și în anul al 55-lea al sfintei preoții, împărășit fiind cu sfintele taine. Osămintele scumpului adormit în Domnul s'au depus spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii gr.-or. din Drăguș Mercuri în 11/24 August la 11 ore a. m. Pe-i țărina ușoară și memoria binecuvântată Dionisie Făgărășianu, Solomon Făgărășan și și numeroase rudeni.

O episcopie sub curatelă. Episcopia romano-cat. din Rozsnyó a fost pusă sub curatelă de ministrul de culte, din cauza datorită. Episcopul Ivancovici a făcut în 6 ani o datorie de 2½ milioane de cor. El a fost provocat să abdică, în caz contrar va fi lipsit de post.

Oprirea esportului de nutreț. Guvernul României a oprit acum și esportul de nutreț din țeară, anume esportul (ducerea afară) de fân, paie, ovăș, țărițe etc.

Ucigașul lui Plehve. E răspândită știria, că ucigașul lui Plehve, care a fost fiul unui Sasanov, comerciant în Ufa, a murit în temnița zilele aceste. Oficios se desminte știria aceasta.

Ciclone în America. Zilele aceste un mare ciclon (vântoasă uriașă) a bătuit în orașele Sîn-Louis, St. Paul și Mineapole din America-de-nord. Ciclonele au rupt multime de copaci de case, de teatre, stâlpi de telegraf etc. și a ucis și rănit numeroși oameni. În Mineapole a ruit o casă uriașă, ucizând la 200 de oameni. Mulți din locuitori s'au refugiat în pivnițe și așa s'au mântuit viața. Paguba cauzată de ciclon se urcă la 2 milioane de dolari.

Lipsă pretotindenea. Foile din România scriu că lipsa de nutreț a silit pe numeroși țărani din județul Ilfov, să-și vândă vitele cui au putut. Căi însă nu i-au putut vinde și neavând nutreț nici pentru hrănirea acestora, ie au dat drumul, ca să-și caute înșiși nutrețul pe malurile riului Argeș sau să moară de foame acolo. — De aci se vede că lipsa e mare pretotindenea.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Nicolae Sasu, notar, d-na Iosefina Sasu, d-șoara Eleonora Natalia Sasu, d-na Ana Petrișor, d-șoara Vichy Simonis, Nicolae Șureanu, paroch, Alexandru Bârsan, inv., Augustin Bârsan, stud., George Axente, sodal mäsar, toți din Rusciori; Romul Simu, membru în comitetul »Reun. rom. agricole« și Vic Tordășianu, secretar, ambii din Sibiu, fiecare câte 20 bani; d-șoara Marița Cristea, inv., (Gura Barza), 1 cor.; Alexandru Chifa, paroch, (Mănăsturul-unguresc), 60 bani; Ioan Jantea, absolvent în drepturi, (Orăștie), Ioan Ganea, inv., (Lisa) și George Șculean, notar, (Pianul-român), fiecare câte 1 cor.; Enea Hodos, profesor, d-na Zoti Hodoș n. Secula, (Caransebeș), fiecare câte 2 cor.; George Marian, paroch, (Valea-iei), 40 bani; Const. Dimian, prot., (Brețcu), 1 cor.; Iosif Oprean, paroch, (Târnăvița), 40 bani.

Botezul clironomului rusec. Din Petersburg se scrie, că s'au statorit ceremoniile la botezul moștenitorului rusec Nași vor fi: văduva țarină (mama țarului), apoi împăratul Germaniei, regele Angliei, regele Danemarcei și încă câțiva mari duci și ducese. În decursul botezului țarul însuși va ținea în brațe băiatul. De altcum ceremoniile botezului vor fi simple. Din prilejul nașterii clironomului, țarul a făcut multe agrații.

Focuri pretotindenea. În loc se înceteze focurile săptămâna aceasta s'au continuat cu mai mare putere în diferite părți ale Ungariei, cum și în strănătate. În Ungaria au ars câteva comune, apoi în altele focul a mistuit mai multe case și edificii, ear' în alte părți au căzut pradă flăcărilor sute de iugere de pădure. Mare foc a fost în Gyöngyös, un oraș în Ungaria, unde au ars mai multe sute de case, și alte zidiri, între cari și biserica și mănăstirea călugărilor Franciscani. Focul a fost mănădat de un vânt puternic și lipsa de apă s'a simțit mult. Asemenea s'a nimicit prin foc aproape întreaga comună Bodzás-Ujlakos din comitatul Zemplin, arzând preste 200 de case cu zidurile laterale. Aci nu ars și 15 oameni, apoi multe animale, cai, boi porci etc. În părțile noastre au fost focuri mai mari în Recaș din Timiș, arzând 5 case, șuri, bucate. În Hârșani, lângă Oradea au ars 50 de case; paguba se urcă la 800 mii de cor. În Sibiu s'a iscat Marți d. a. foc în fabrica de fer a lui Wigner, dar' a fost stins în curând. Focuri de păduri au fost pe muntele Căliman (munții Rodnei), la Liget (comit. Timiș), unde au ars preste 120 de iugere, asemenea au ars mai multe iugere din pădurea Hațegului etc.

Mare foc a bătuit săptămâna trecută în Câmpeni, despre care raportăm la alt loc al foaiei noastre.

Convocare. »Reuniunea învățătorilor români dela școalele populare confessionale ortodoxe din protopopiatele: Arad, Chișineu, Șiria, Boroșineu, Buteni, Radna și Hălmașiu« va ținea adunarea generală a XIV-a în Șiria (Világos) Luni și Marți după sf. Maria mare la 16/29 și 17/30 August a. c. la care se invită toți membrii, binevoitorii și spriginitorii cauzelor noastre culturale. Se vor ținea în ziua primă două ședințe și în ziua a doua una.

Din program amintim: Presentarea rapoartelor și esmiterea comisiunilor censurătoare. — »Psihologia revoluțiunilor« disertațiune de Ioan Costa, profesor preparandial. — »Sărăcia și avuția« disertațiune de Georgiu Purcariu, contabil consistorial. — »Cugetarea și instinctul la animale« prelegere de Nicolae Mihulin, profesor preparandial. — »Capacitatea școlii în activitatea sa« disert. de Teodor Cherechian, învățător în Galsa. — »Noi învățătorii și poporul nostru« disertațiune de Dimitrie Micu, învățător în Șeitin. — »Cestiunea pedepselor corporale« disertațiune de Pavel Dârlea, învățător în Boroșineu. — »Cum se se propună religiunea în școala populară«, disertațiune și prelegere practică de Liviu Dublea, învățător în Hodiș. — Raportul general al comitetului și rapoartele funcționarilor. — Raportul comisiunilor alese, — propuneri și interpelări etc.

Cu aceasta ocaziune, în 29 August se va da și un concert, împreună cu petrecere și dans.

Farmacia C. Balassa garantează, că laptele de castraveți Balassa, veritabil englez, cu efect miraculos și pus în circulație prin aceste farmacii, nu e stricăcios feții. Numai odată, de probă se binevoiască st. noastre dame a-și procura laptele de castraveți Balassa și atunci se vor convinge, că acest mijloc de înfrumusețare depărtează numai decât pistrii, petele de ficat, coși, sgrăbunțele și alte necurătenii ale feții și face față netedă, tinerescă, și proaspătă. O sticlă 2 cor. la aceasta s'apun de castraveți veritabil englez 1 cor. Pudră cor 1.20. Se pot căpăta în ori care farmacie. Se ne păzim de imitații. 31 6-8

„**Metasă Henneberg**“ numai direct — neagră, albă și colorată, dela 60 cr. până la fl. 11.35 p. metru, pentru bluse și robe. Franco și vama plătită liberată în casă. Asortiment bogat de mostre cu rentoarcerea poștei.

Henneberg,

5 22-30

fabricant de metasă Zürieh.

Produțiuni și petreceri.

In Rășinari.

Tinerimea studioasă din Rășinari aranjează o petrecere de vară în 28 August st. n. în hotel N. Vidrighin din loc. Începutul la 7 ore p. m. Prețul de intrare de persoană 80 bani, familie 2 cor. Venitul curat este destinat în favorul bibliotecii tinerimei studioase din loc. Invitări speciale nu se fac.

Comitetul aranjator.

In Vad.

Inteligența română din comuna Vad aranjează Duminecă în 28 August a. c. (ziua de sf. Marie) în salele școlii conf. din Vad o producțiune declamatorică-teatrală. Profitul curat se va distribui fondului coriștilor din loc.

Program: »Sub crengi de soc« comp. de H. Kirschner, cor mixt. — »Vara în pădure« comp. de M. Ganea, cor mixt. — »Declamare« de . . . — »Ziua a apus« duet cântat de d-nii Octavian Popp și George Cosma. — »Zădarnic« comp. de M. Ganea, cor mixt. Se va juca apoi piesa: »Tot găina cântă«, comedie într'un act de T. Alexi. După producțiune urmează dans.

In Șiria.

Cu ocaziunea adunării generale a »Reuniunii învățătorilor rom. gr.-or. din protopopiatele I-VII«, ce se va ținea în Șiria la 16 (29) August 1904, se va da un concert împreună cu petrecere și dans, cu următorul program: »Răsunetul«, cor bărbătesc. — »El-Zorab«, poezie de G. Coșbuș, declamată de d-șoara Cornelia Moldovan. — »Ce telegeni codrule«, cântată de dl Romul Tăuceanu, acompaniat de d-șoara Tulia Bogdan pe pian. — »Școala veche și școala nouă«, dialog de dl Iuliu Groșorean, predat de d-nii Teodor Cherechian și Ioan Hălmașean. — »Numele tău«, quartet. — »Balade de Porumbesc«, pentru violină și piano, esecutate de dl Stefan Ștefu (violină) și d-șoara Terenția Ungurean (piano). — »Epigonii«, poezie de M. Eminescu, predată de dl Adrian Ungurean. — a) »Te chiamă priveghitoarea«, b) »Hop țurca furca«, cântate de dl I. Körösladányi, acomp. de d-șoara Hortensia Bogdan pe pian. — »Herșcu Boccegiul«, monolog de Vasile Alexandri, predat de dl T. Debeleac. — »Despărțirea Basarabiei«, cor bărbătesc. Venitul este destinat »Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din protopopiatele I-VII« cu mențiunea de-a pune basă edării unei foi pedagogice. Ținându-se concertul și petrecerea de-odată cu adunarea generală a reuniunii învățătorilor, invitări speciale nu se fac.

Comitetul aranjator.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

Soia. Cucuruz. Acelora, cari au întrebat de sămënța soia și că unde pot cumpăra cucuruz, le dăm îndreptare în alt loc al foii.

A. S. în Temp. Acolo se primesc de obicei numai băiați fără părinți.

La mal mulți. Având mult material, cele trimise vor urma pe rând.

D. M. eo. în Mor. Cere dela ministrul de agricultură, mai bine prin primărie.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

De vînzare.

În comuna Sibiel (l. Sibiu) sub nr. 310 se află spre vînzare o casă cu bărne cioplite, acoperită cu țiglă și un grajd tot de bărne acoperit cu șindile.

Informațiuni dă proprietarul casei în Sibiu Bauholzplatz nr. 4. 189 1-3

Băeți și fetițe

să primesc în cuartir și vipt.

Informațiuni la administrația »Foi Poporului«.

Cel mai bun și mai fin săpun economic și praf de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

173 5-

Suvenirul cel mai frumos

este un porțel în alamă, fidel după natură, acoperit sau în proporție mică în Platină neagră, care se poate căpăta după o fotografie cât de mică (fie și veche) cu cea mai deplină garanție și execuția cea mai bună, împreună cu cadrele și pe lângă portretul cel mai frumos, în atelierul lui

Wilhelm Auerlich,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 53.

123 10-

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turmului (Saggasse); ulița Oanei 2. În Bist. ita: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apă de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 20-

Mare atelier de fotografie

HANNI FISCHER,
Sibiu strada Cisnădiei (Hellaugasse nr. 5), (în fața hotelului »Imperatul Romanilor«.)

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare.

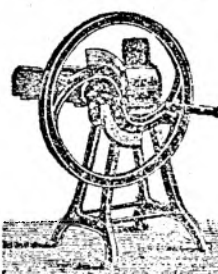
Reproducțiuni

de platina până la mărimea naturală.

Fotografiază și afară de atelier.

Departament special pentru pictură de portrete.

111 22-26

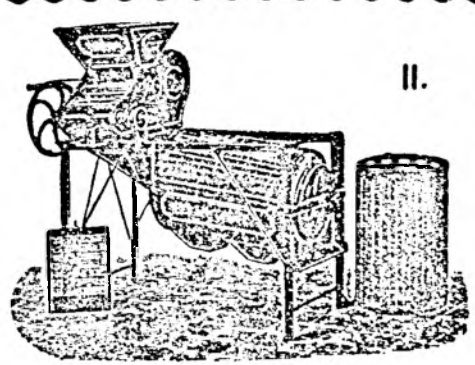

Triere,

Scaun de tăiat paie,
Tăietoare de napi,
Cuțit de tăiat paie.

Descriere detaliată și liste de prețuri la cerere.

Liferațe de **mașini** pentru prelucrarea lemnului și ferului.

Carol F. Jickeli,
Sibiu. 185 1-

Ieftin și aduce fructe bogate!

● Pentru economi și crescători de vite. ●

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs. Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxelles, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numeroase scrisori de recunoștință

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vînzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Prețul per pachet 1/2 chlg. 90 bani, 9 pachete 4 1/2 chlg. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

95 37-52

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Impremuturi hipotecare pe anități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vînzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

încasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer (safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 140 21-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiului spre dealul Ocni se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 2 jugere în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detalii la

D. Sêrbu,

16 18— Strada Lungă nr. 11.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează **împrumuturi pe pământuri și edificii**

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani. La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără garanți. La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 27—

„PECUNIA“

întreprindere de credit. Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Cine iubește

o față delicată, curată fără pistrii o piele moale mlădioasă și un tein rosaceu?

Acela se spele zilnic cu **unoseutul**

Săpun de lapte de crin

medicinal al lui 65 23—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 bălești)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E. Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } In Sibiu.

I. B. Misselbacher }

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearin, Piața-mare.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutatea de respirat, lungogarei și tusei senci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 48 12—

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornul Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

F6-uteza 35 sz.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în **Carpații Bucovinei,**

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, ozonalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, cu cai și plute.

Succese splendide la boale de nervi femelești și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și escodate. Prospecte gratis. La consultațiuni medicale răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 154 9—10

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mioă nr. 11

în dosul păpușarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă *Dumnezeu îmi va ajuta* — în cel mai scurt timp să-mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum *bumbac, pâr, lănică, arniciu, țesături*, mai multe soiuri de *pânză*, cum și *cârpe de pâr*, etc

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în *cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico*, apoi *ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lăud și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stofe de pâr*, și toate căpușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miă aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre etinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratal public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

Aurel Popescu.

89 19—

Calitate escelentă!

Prețuri ieftine!

Pietri de moară!

179 4—9

De Buda, cu și fără remișe, Tracyt de Königsberg din o bucată.

Mare asortiment!

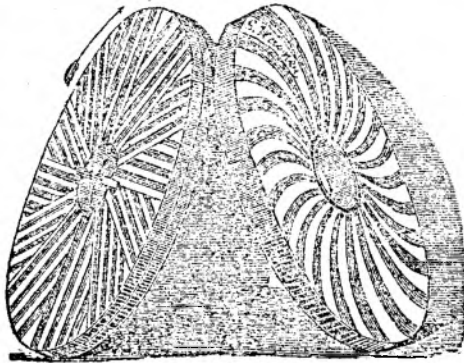
Garanție deplină!

Catalog gratis și franco.

SAM. WAGNER.

Prima turnătorie de fier sibiiană, fabrică de mașini economice, institut de edificat mori și neguțătorie de fier,

Sibiu, Tergul de fân (Heuplatz) nr. 1.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirt rafinate, ... pr. 10.000 Lt. %, Cor. 150

ff. 93% Spirt crud. . . . . , , , , , 148

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră > 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau rafinate este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lt. Cor. 1.— 112 37—52

Nr. 512/904.

184 2-3

Publicațiune de licitațiune.

Comuna Orlat comitatul Nagyszeben ca proprietară a teritorului de pădure »Padina Pușcașului« constatător de 396 3 jugere conform ordinațiunii Inaltului Ministru de agricultură nr. 151941/3—1903 prin care a conțes vânzarea lemnelor din acest teritor de 20137 metri cubici lemne de lucru de brad, 20461 metri cubici lemne brad și fag de fog.

Licitațiunea de vânzare se va ține în cancelaria comunală din Orlat în 27 Septembrie 1904 la 10 ore dimineața, verbal și prin oferte închise provăzute cu 10% dela prețul de strigare

Prețul de strigare e de 40436 coroane. Ofertele intrate mai târziu nu se iau în considerare.

La ofertele închise e de a se acluda va-diul prescriș. Condițiunile de licitațiune se pot vedea în orele oficioase la oficiul pretorial în Seliște, la oficiul curatoratului silvanal reg. ung. din Seliște, și la primăria comunală din loc.

Orlat, în 11 August. 1904.

Primăria comunală:

Dregan,
notar.

Iosif Zidu,
primar.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeoca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curată sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminea până la 12 ore la amezai).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 11—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
pentru saisonul de primăvară și vară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențiilor confecționate în atelierul meu imi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

59 14—

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall,

ANUNȚ.

Subsemnatul măiestru am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român, că mi-am deschis

Boltă și atelier de pantofărie,

din 1. August 1904 în palatul Habermann din Sibiu.

Eu după-ce am făcut experiență, prin orașele cele mai mari din țeară și străinătate, pe urmă așezându-mă în Budapesta, am fost un șir lung de ani ca unul dintre cei mai buni măiestri.

M'am decis, ca să-mi deschid o boltă, împreună cu atelierul meu de pantofărie, între frații români din Sibiu, care e tot dată și locul meu natal.

Voiu să dau o dovadă vie, că eu sunt unul dintre măiestrii cei mai practici. — În boltă mea se găsește tot felul de lucru gata, pentru domni, dame și copii, carele e pregătit din pielea cea mai fină, de șevron, precum și de bocș. Păpușii se fac în atelierul meu propriu, și sunt făcuți după modelele cele mai nouă, franțuzești și englezești. — Asemenea esecut și lucruri de comande, pe cari promit, a le face prompt solid și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că frații români imi vor da mână de ajutor, cu tot felul de comande.

Rămân al onor. public stimător

Ignatie Moldovan.

186 2-5

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocașie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă și contra influențelor esterne, »prafe« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, strada Urozului nr. 11 și din 1 Sept. încolo în Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Ambrusterergasse.

Sunt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce son în esecutiă cea mai solidă.

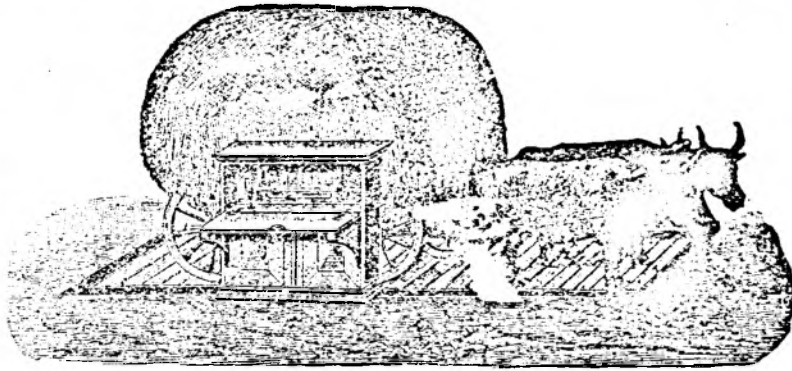
174 3—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabricanților de clavire din Viena.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,

pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcată.

Bascula este montată în pat de fer și este construită întregă din fer și oțel (podul basculei este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin fabrica de cântare

33 13-26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Carnea de imprimat E. T. Gleitsman, Dresda — Budapesta